ፓኖራማ ቁጥር 85

የትዝብት አድማስ

ጥር 26 ቀን 2002 ዓ ም

<u>የኢሕአፓ ኤኮኖሚ ፖሊሲ</u>

ሀገራችን ኢትዮጵያ በድኅነቷ ከዓለም ሀገሮች መካከል የመጨረሻውን ዕርከን የያዘች መሆኗ ዘወትር ተደጋግሞ የሚገለፅ ስለሆነ ያንኑ መዘርዘር አስፈላጊ ሆኖ አናገኘውም ። ለዚህም ነው፥ ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባው ብሔራዊ ኢኮኖሚያችንን እንደምንም ብለን መገንባት ይኖርብናል የምንለው ። ለድኅነታችን ምክንያቶች የሆኑትን መሠረታዊ ችግሮቻችንን በሂደት ለመቅርፍ፥ ብሔራዊ ብልፅግናን ዒላማ ያደረገ የሕዝቡን ጥቅም ያካተተና ቅድሚያ የሰጠ፥በገበያ ኢኮኖሚ መርኅ ላይ የተመሠረተ ብሔራዊ ኢኮኖሚ መገንባት የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ለማሻሻል ዓይነተኛ ሚና ይኖረዋል። ሰማንያ አምስት በመቶ የሀገራችን ሕዝብ ኑሮ የተመሠረተው በግብርና ላይ በመሆኑ፥ በዋናነት የመሬቱን ይዞታ መለወጥ ፥ መሬት ለአራሹ በባለቤትነት በህግ እንዲረጋገጥለት ማድረግ ወሳኝ ነው ። የሀገራችን አርሶ አደሮች በሚያርሱት መሬት የባለቤትነት ይዞታ በህግ የተረጋገጠላቸው ብቻ ሳይሆን፥ የመሸጥ የመለወጥ፥የማውረስ፥በዋስትና(በወለድ አገድ)የማስያዝ መብታቸው የማይደፈርና የማይገሰስ ሊሆን ይገባል ። መሬት አልባ የሆኑ አርሶ አደሮች፥ በኅብረተሰቡ ስምምነትና ድጋፍ የሚታረስ መሬት በንብረትነት ማግኘት የዜግነት መብታቸው ይሆናል። ዘመናዊ እርሻዎችን ለማቋቋም ለሚሹና ለሚችሉ በግብርና ለሚተዳደሩ ዜጎች መንግሥት የረዥም ጊዜ ውል (በኮንሴሽን) ይሰጣል ።የሚሰጠውም መሬት፥መጠኑም ሆነ የይዞታው ውል (የኮንሴሽኑ) ሁኔታ በህግ ይወሰናል ። መንግሥት ያርሶ አደሩ የኑሮ ደረጃ ከፍ እንዲልና ምርቱም እንዲዳብር ለአርሶ አደሮች አስፈላጊውን ርዳትና አገልግሎት ለምሳሌ ምርጥ ዘሮች፥የሰብል ተባይ መከላከያ ፥ የግብርና መገልገያ መሳሪያዎችንና የመሳሰሉትን ከቀረጥ ነፃ የሚቀርቡበትን ሁኔታዎች ሊያመቻች ግዴታ አለበት ። አብዛኛው የሀገራችን ነዋሪ፥ ሕይወቱ የተመሠረተው በእርሻ ተግባር እንደመሆኑ ፥ ለገጠሩ ዜጋ ከኑሮው ጋር የተያያዙ አገልግሎት የሚሰጡ መጋቢ መንገዶች ፥ ትምህርት ቤቶች፥ክሊኒኮች፥ የዕደ ጥበብ ማሰልጠኛ ማዕከሎች ፥ የመስኖ ግድቦች ፥ ቦዮች ፥ የጉድጓድ ውሐ በአቅራቢያ የሚያገኝበትን ዘዴ ሁሉ ማመቻቸት የመንግሥት የሥራ ድርሻ ሊሆን ይገባል። ዘመናዊ የርሻ ዘዴን ለማስተዋወቅ፥የእንስሳትን ርባታ፥ የአትክልትና አዝርዕት፥ ዘፎችንና ደኖች ፥

የቤት እንስሳትን ርባታም÷ ሆነ የዱር አራዊትን ጠበቃና ደህንነት ለማረጋገጥ ያልተቋረጠ ጥረት ማድረግ ከጠቅላላው የኢኮኖሚ ፖሊሲ ተለይቶ የሚታይ አይደለም ። ወንዞችና ጅረቶች ለእርሻና ኢንዱስትሪ ጣምራ ግልጋሎት የሚሰጡበትን ዕቅድ ማውጣት የቅድሚያ ግዴታው÷የሀገሪቱ መንግሥት መሆኑ ቢታወቅም÷በዚህ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ግንባታ ሂደት ÷ የሀገር ውስጥ ባለሀብቶች ከፍተኛ ሚና የሚጫወቱበትን ሁኔታ ሊመቻችላቸው ይገባል ። የሀገራችን አዕዋፍ ብሔራዊ ሀብታችን ስለሆኑ ÷ተንከባካቢ በማጣት ለዘመናት በመሰደድ ዘራቸው በመጥፋት ላይ መሆኑ ታውቆ አስፈላጊው መከላከል ሊደረግላቸው ይገባል ። በልዩ ልዩ አቅጣጫ ከሀገር የሚሰደዱት ታላላቅ ወንዞቻችን በዘመናት እየጠራረጉ የሚወስዱት ለም መሬት ÷ ሀገራችንን ወደ ምድረበዳ እየለወጣት መሄዱን ያልተገነዘበና መፍትሄ ለማግኘት የሚቻልበትን መንገድ የማይሻ መንግሥትና ማነኛው ዜጋ ÷ ስለሀገሩ ኢኮኖሚ ዕድገት ይቆረቆራል ብሎ ለማሰብ ይቸግራል ። ታላላቅ ወንዞቻችን የኤሌክትሪክ መብራት ማመንጫ ኃይል መሆናቸው ቀርቶ ÷ ለም አፈራችንን እየዘረፉ ለባዕዳን መጠቀሚያ እንዲያደርጉ መፍቀድ የዛሬውን ነዋሪ ብቻ ሳይሆን ÷ የመጭውን ትውልድ ሀብት ማዘረፍ ይሆናል።

በዕርሻ ላይ የተመሠረተ እንዱስትሪ (አግሮ- እንዱስትሪ) ማስፋፋት ተመጣጣኝ የሆነ የዕድገት ርምጃ ማምጣት የኢትዮጵያ ሕዝብ ፍላጎቱና ምኞቱ መሆኑ የታወቀ ነው ። ያልተነካው የሀገራችን ድልብ የተፈጥሮ ሀብት ÷ የከርሰ-ምድር ማዕድናትና ሌሎችም ቁልፍ ብሔራዊ ሀብት በሙሉ ለሕዝብ ጥቅም የሚሆኑበትን ሁሉ ማድረግ ከድኅነት እንድንላቀቅ ዋስትና ይሆናሉ ። ነፃ የሀገር ውስጥና የውጭ ንግድ እንቅስቃሴ ÷ የባንክ የፋይናንስና የመድኅን (ኢንሹራንስ) መስፋፋት በሀራችን የኢኮኖሚ ፖሊሲ ሕግና ሥርዓት እንዲከናወን ማድረግ ÷ ማንም ድርጅት ወይም የመንግሥት ባለሥልጣን ያላግባብ እንዳይጠቀምበት ማገድ ወሳኝ ነው ። በነፃ ገበያ ላይ የተመሠረተ ኢኮኖሚ ፖለሲ የሕዝቡን ሙሉ ተሳትፎ የሚያስተናግድ እስከሆነ ድረስ ÷ከድኅነታችን ለመላቀቅ በሚደረገው ጥረት ተገቢውን ሚና እንደሚጫወት እንረዳለን ። ሠርቶ አደሩን ሕዝብ ግን ለጭፍን ብዝበዛ አሳልፎ የሚሰጥ ጨካኝ ሰው በላ ሥርዓት እንዳይሰፍን ኢአሕፓ አጥብቆ ይከላከላል ። የሠለጠነውን የሰው ኃይል ጉልበት ከገበሬውና ከሠራተኛው ጋር እንዲሁም ከሀገሪቱ የተፈጥሮ ሀብት ጋር አስተባብሮ የዕድገት ጎዳና ለመቀየስ ÷በህግ የተመሠረተ ነፃ የኢኮኖሚ ፖሊሲ መዘርጋት የግድ ነው ። ይህ ፖሊሲ ሀገራችንን የዓለም ተመፅዋች እንዳትሆን ከማድረጉም በላይ በራሳችን እንድንተማመን ያደርገናል ። በተሻለ መጠን ተመሳሳይ የዕደገት ዕርምጃ የሚያስገኝልንን የብሄራዊ ኢኮኖሚ ፖሊሲ መዘርጋት÷ ከድህነታችን ለመላቀቅ የሚረዳን መሆኑ ብቻ ሳይሆን ÷ ለአንድነታችን ጥንካሬም በእጅጉ ይጠቅማል ።

በዓለም ውስጥ እጅግ ድሃ ተብለው ከተፈረጁት 12 ሀገሮች መካከል ኢትየጵያ ሀገራችን አንዷ መሆኗን መረዳታችን ዘወትር የሚያሳዝነንና የሚያስቆጨን ጉዳይ ነው:: ከሃያ አምስት ዓመት በፊት ከተከሰተው ከዚያ አሰቃቂ ረሀብ በኋላ ፥ ዛሬ እንደገና ከአስራ ሦስት ሚሊዮን በላይ የሚሆን ሕዝብ ለሌላ ረሀብ በመዳረጉ፥ የዓለም አቀፍን አስቸኳይ ርዳታ ለማግኘት እጁን ዘርግቷል ፡፡ የሕዝቡ ቁጥር በፍጥነት እያደገ መሄድና የምግብ አቅርቦቱ እጅግ ተመጣጣይ ባለመሆኑ ለርሀብተኛነታችን የበኩሉን አስተዋፅዖ አድርጓል ፡፡ ከመቶ ሰባ አምስት የሆነው የገጠር ነዋሪ ሕዝብ ንፁህ የመጠጥ ውሐ አያገኝም ፡፡ ስድስት በመቶ የሚሆኑት የገጠሪቱ ኢትዮጵያ ሴቶች፥ የመጠጥ ውሐ ቀድቶ በእንስራ ተሸክሞ ለመምጣት በቀን ከስድስት እስከ ዘጠኝ ኬሎ ሜትር መንገድ በእግር ለመሄድ ይገደዳሉ ፡፡ የጤና ጉዳይ ከተነሳም ደግሞ ያለው ሁኔታ አሰቃቂ ነው ፡፡አምራቹ ሀይል በወባና በዘመናዊ በሽታ መያዙ ዕድገት ላይም አሉታዊ ተፅዕኖ አለው ፡፡ የበርካታ ታላላቅ ወንዞችና ጅረቶች ባላቤት የሆነች ሀገራችን እስከዛሬ ድረስ ለዕርሻ መሬቷ የምትጠቀምበት የመስኖ ውሐ ከመቶ አንድ ነጥብ ስድስቱን ብቻ ነው:: ድህነት ብሔራዊ መለያዋ የሆነችው ሀገር፥በየዓመቱ ከአስራ ሁለት ቢሊዮን ዶላር በላይ የውጭ ርዳታ ማግኘቷ ቢመዘገብም፥ገንዘቡ ወደ ወያኔ ኪስ ስለሚገባ ድህነቷ ሊቀረፍላት አልቻለም ፡፡ ከዛሬ አስር ዓመት በፊት በቤኒን ዋና ከተማ ኮቶኑ የተደረገው ስምምነት ፥ የአውሮፓ ኮሚሽን ለኢትዮጵያ የሚያደርግው ርዳታ ከሰብዓዊ መብት መከበር ጋር መያያዝ አለበት የሚል ውሳኔ ማስተላለፉ ቢታወቅም ፥ ዛሬ የሀገሪቱ ዜጎች በግፍ እየታሰሩ እየተገደሉና በብዛትም በመሰደድ ላይ ናቸው ፡፡ በኢትዮጵያ ስም የሚጎርፈውም የውጭ ርዳታ የወያኔ ባለሥልጣናትና ወገኖቻቸውን ማበልፀጊያ ሆኖ ቀርቷል::አግላይ የሆነ የፖለቲካ ሥርዓትና አድላዊ የሆነ የኦኮኖሚ ፓሊሲ፥የሀገሪቱን የጋራ ሀብት እየነጠቀ ለሥርዓቱ አቀንቃኞች መንደላቀቂያና መክበሪያ አድርጎታል::

ፀረ ኢትየጵያ አቋማቸውና የሕዝብ ጥላቻቸው የቱን ያህል ስር የሰደደ መሆኑን ለመግለፅ ይሆናል፥ ወያኔዎቹ፥የሀገሪቱን የድንበር ግዛቶችና ለም የርሻ መሬቶች ለባዕዳን በመቸብቸብ ላይ የሚገኙት ፡፡ የኢትዮጵያ ጠቅላላ የመሬት ስፋት 1 127 200 ስኩዌር ኪሎ ሜትር ሲሆን፥ ዛሬ 64 000 ስኩዌር ኪሎ ሜትር (ከመቶ 6) የሚሆነው መሬት ለሱዳን ተሰጥቷል:: ይህ ለሱዳን የተሰጠው መሬት ከ 200 ዓመታት በላይ የኢትዮጵያ ለመሆኑ ፥በዓለም አቀፍ ደረጃ የተረጋገጠ ነው:: ይህ በጠረፍ አካባቢ የተወሰደው የኢትዮጵያ መሬት ፥ ርዝመቱ 1600 ስኩዌሬ ኪሎ ሜትር ሲሆን፥ ስፋቱ ደግሞ 40 ስኩዌሬ ኪሎ ሜ/ር ነው ፡፡ የጅቡቲን የመሬት ስፋት በሦስት ዕጥፍ ይበልጣል ፡፡ ይህ ወያኔ ለሱዳን የሸለገው መሬት በስፋቱና በለምነቱ ብቻ ሳይሆን፥

በውስጡ በሚኖሩ አራዊትና እንስሳት ፥ አዝርዕትና ዕፅዋት ጭምር ተወዳዳሪ የማይገኝለት ነው ፡፡

በእኛ ዕምንት ፥ ማነኛውም የፖለቲካ ሥርዓትም ይሁን የኢኮኖሚ ፖሊሲ የአንድን ሀገር የልማት ርምጃ ሊያፋጥን የሚችለው ፥ በቅድሚያ በሀገሪቱ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት አውን ሲሆንና ቀጥሎም የኤኮኖሚው መሰረትና ይዘት ፥ የሀገርን ብሄራዊ ጥቅም ያስቀደመ ሆኖ ሲገኝ ነው ፡፡የሕዝብን መሠረታዊ ነፃነትና መብት ማስከበርና የኢኮኖሚ ዕድገት ተነጣጥለው የሚታዩ አይደሉም ፡፡ አንዱ ከሌላው ጋር ተደጋጋፊ እንጅ ተፃራሪ አይሆንም ፡፡ በነፃ የመንቀሳቀስ መብት ከሌለ፥ በራስ አነሳሽነትንና አፍላቂነትን መሠረት ያደረገ የልማት እንቅስቃሴ ማድረግ ከቶ የሚቻል አይሆንም፡፡ በዘር ላይ የተመሰረተ የክልል አገዛዝ አዋቅሮ በጋራ ሀብት ላይ የተመሠረተ የጋራ ዕድገትና ብልፅገና ሊመጣ አይችልም ፡፡ ከሌሎቹ የሀገሪቱ ክፍላተ ሀገር በሚዘረፍ ሀብት የአንድን አካባቢ ለማበልፀግ የተዘረጋ የልማት ዕቅድ ፥ዕድገትን ቀርቶ ሠላምንና መረጋጋትን አያስገኝም ፡፡ የእኛ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ራዕዩ ሰፊና በሁሉም ኢትዮጵያዊ ዜጋ የኑሮ ዕድገት ላይ ያተኮረ ነው ፡፡ የሀገሪቱ ብሔራዊ ሀብት የጠቅላላው የሀገሪቱ ዜጎች የጋራ ሐብት መሆኑን ስለምናምን፥ ጠቀሚነቱና አገልግሎቱ ያለ ምንም አድሎ የሁሉም ዜጋ ነው ፡፡ **የዚህ ረዥም ራዕይ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ዋስትናው፥ የህግ የበላይነት ፥የሰብዓዊ መብቶች ያለምንም ገደብ መስፈን፥ የሀገር ነፃነትና ሉዓላዊነት መከበር ነው፡፡**

ዛሬ ሀገራችን ኢትዮጵያ የባዕዳን ርካሽ ሸቀጥ ማራገፊያ በመሆኗ፥ መለስተኛ አቅም ያላቸው ነጋዴዎች ተጠቀተዋል፡፡ ብሄራዊ ኤኮኖሚን የሚገነቡ ነጋዴዎች እንቅስቃሴና ዕድል ተዳክሟል ፡፡ አርሶ አደሩ የመሬቱና የላቡ ተጠቃሚ እንዳይሆን፥ በስግብግቦቹ የወያኔ ቡድኖች ታግዷል ፡፡ ባዕዳን፥ በሀገራችን የውስጥና የውጭ ጉዳይ ጣልቃ በመግባት ያሻቸውን ለማድረግ ኃይልና ነፃነት አግኝተዋል፡፡ ይህም ሀገሪቱን የእጅ አዙር ቅኝ ግዛት አድርጓታል ለማለት ያስችላል ፡፡ የሀገራችንን የፖለቲካ ችግር ፥ የኢኮኖሚ ድቀት፥ የማኅበራዊ ቀውስ፥ የሕዝቡንም ሁለንተናዊ መከራና ሮሮ ለማስወገድ በግድ ይህ ዘረኛ ሥርዓት መወገድ አለበት፡፡